

>ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ<

The inherited earth #residency

Fe26 project

Απολογισμός

Το πρόγραμμα φιλοξενίας **the inherited earth** στο πλαίσιο του έργου **Fe26** από τη **ΝΩΜΩ Αμκε** σε επιμέλεια Χρήστου Αρτέμη ολοκληρώθηκε με μεγάλη επιτυχία την **Κυριακή 14 Μαΐου 2023** στον Πύργο της Τήνου.

Όπως σημειώνει ο επιμελητής μας Χρήστος Αρτέμης το residency με τίτλο "The inherited earth " (Κληρονομημένη Γή) επιχείρησε να αναδείξει με επίκεντρο 12 φιλοξενούμενους καλλιτέχνες / residents, το λατομείο του Αγίου Ελευθερίου (ή Λατομείο του Δράκου), όχι από πλευράς μιας ακόμη τουριστικής πραξης/ανάδειξης ενός μνημείου/τόπου ή παράδοσης, που άλλωστε "γενναιόδωρα" έχει πέσει πάνω στην Τήνο σήμερα αλλά, με αφορμή το λατομείο, στην αξιοποίηση, ευρύτερα του πολιτιστικού αποθέματος του νησιού αποτελώντας πηγής έμπνευσης των δημιουργών και ενεργοποίησης της τοπικής κοινότητας.

Με τη ματιά προς το ιδιόμορφο ανθρωπογενές τοπίο και την ιστορία που το ίδιο αυτό φέρει, για δύο εβδομάδες , 12 residents (φιλοξενούμενοι), η Emilia Sølvesten (Δανία), η Lily Clark (Αμερική), η Marie Hervé – Elsa Martinez (Γαλλία), ο Franek Wardyński (Πολωνία), η Ζωή Τζήκα- ο Elias Casanova (Ελλάδα-Ισπανία), ο Vincent-Palazzi Mathias (Γαλλία), η Γεωργία Καρύδη (Ελλάδα), η Maro Avrabou ο Dimitri Xenakis (Ελλάδα) και η Miriam Isasi (Ισπανία) κατοικούσαν στην ευρύτερη περιοχή του Πύργου υλοποιώντας 9

επιτόπιες παραγωγές με βάση την Θεματική του residency στο λατομείο. Το residency ολοκλήρωσε η Μαρία Βαρελά (Ελλάδα), η οποία κατοικούσε στη Χώρα και υλοποίησε το project της στην Υφαντουργική Σχολή στη Χώρα.

Η κατεύθυνση /επιμέλεια στηρίχθηκε στην απλή κατεύθυνση να αφήσουμε τις όποιες αναφορές κρατάει ο εικαστικός από το μέρος που δραστηριοποιείται, να γίνει μέρος της κοινότητας, να συνδιαλλαγεί με αυτήν, να δημιουργήσει από τα φυσικά και τεχνητά "υλικά" του κομματιού της γης του λατομείου, ώστε να δημιουργήσουμε τις συνθήκες ενός γόνιμου διαλόγου και προβληματισμού για σύγχρονα ζητήματα της τοπικότητας, της "ανάπτυξης", της βιωσιμότητας και εστιασμένα στο πολιτιστικό αξονα που τον τελευταίο καιρό συγχέεται και ανταγωνίζεται από τον τουρισμο. Τα έργα που παρουσιάζονται στην θεματική αυτή, αποτελούνται από διαφορετικά μέσα και προσεγγίσεις των εικαστικών, όπως εικαστικές εγκαταστάσεις, εγκαταστάσεις που απλώνονται στο χώρο, γλυπτά, ηχητικές performances, συμμετοχικά έργα. Το κοινό σημείο που τα ενώνει είναι ο ίδιος ο χώρος το λατομείου σε συνδυασμό με το Υλικό και τις παραδοσιακές τεχνικές της Έξω μεριάς που ζητήθηκε να αποτελεί το βασικό υλικό.

Όπως σε κάθε διαδικασία του residency (καλλιτεχνική κατοικία) τα έργα είναι επιτόπια και πηγάζουν από τον ίδιο τον χώρο. Μέσα από την διαδικασία της υλοποίησης του έργου και μέσα λοιπόν από την καθημερινότητα της κατοίκησης τους στο μέρος αυτό, οι residents, ήρθαν σε επαφή με ιστορικούς, με λαογράφους, κοινοτάρχες, με μαρμαροτεχνίτες, τεχνίτες, αγρότες αλλά κυρίως με φοιτητές, με ντόπιους, συζήτησαν/έμαθαν μαζί τους, βρήκαν λύσεις για τις παραγωγές των έργων τους, εμβαθύνοντας μέσα στην κουλτούρα του τόπου αλλά και των υλικών "αγαθών" που αυτός προσφέρει.

Η **Μάρω Αβράμπου και ο Δημήτρης Ξενάκης**, δημιούργησαν κύβους από πλεγματούς οποίους γέμισαν με τοπικές αστιβές - φρύγανα σε μία κίνηση αντιστροφής της μικρότερης μονάδας κατοικίας. Η **Μαρία Βαρελά**, στη Χώρα, κατά τη διάρκεια της ύφανσης του έργου της, οργάνωσε με τη συνδρομή της Ζαρίφειου Σχολής ένα κάλεσμα για την τοπική υφαντουργική κοινότητα, συναντήθηκε και συζήτησε με το σύλλογο γυναικών μοιράστηκε σχέδια και της δωρήθηκαν υφαντουργικά μοτίβα. Η **Lily Clark** βάσισε το έργο της σε έναν από τους τρόπους σύνδεσης κομματιών μαρμάρου και συγκεκριμένα αυτό που είδε στο τοπόσημο με όνομα "στου Μανώλη το πηγάδι" στο Μαρλά, που την εντυπωσίασε από τις δράσεις έναρξης στη βόλτα Μαρλά - Μαχαίρα. Ο **Mathias Vincent-Pallazzi**, σε μια παθιασμένη μελέτη σύγκρισης των τρόπων δόμησης και σχεδιασμού, θέλησε να προτείνει την επανάχρηση ενός βοηθητικού χώρου του λατομείου δημιουργώντας μισή Κυκλαδίτικη πόρτα από πράσινο μάρμαρο Τήνου. Η **Emilia Solvsten** στο πλαίσιο του έργου της, συνεργάστηκε με φοιτητές της Σχολής Μαρμαροτεχνίας, κατοίκους και ιστορικούς σε μία δράση πλουσίματος των πλυστρών του χωριού με το πράσινο σαπούνι καθαρίσματος του μαρμάρου έτσι ώστε να αποτελέσουν καλούπι για την δημιουργία πράσινου σαπουνιού το οποίο και μοίρασε στους επισκέπτες. Η **Ζωή Τζήκα και ο Elias Casanovas** έκαναν

συνεντεύξεις με τεχνίτες του μαρμάρου, ιστορητές και τον σιδηρουργό του χωριού ξεκινώντας από μία εθνογραφική προσέγγιση για την δημιουργία της εικαστικής εγκατάστασης που δημιούργησαν στο χώρο του λατομείου. Ο **Franek Wardyński**, σε μία κίνηση προστασίας του βράχου κρέμασε πλέγμα που βρήκε παρατημένο γύρω από το χωριό και το έδεσε γύρω στους βράχους. Η **Miriam Isasi**, συνεργάστηκε με την resident μαρμαρογλυπτικής Camille Cornillon και την εικαστικό Αλεξάνδρα Γρυπάρη για την δημιουργία του έργου της. Η Miriam συμμετείχε με τους ήχους μαρμαρογλυπτικής που ηχογράφησε στο μωσαϊκό ήχων της τελικής performance της **Γεωργίας Καρύδη**. Στη δράση συμμετείχε το ΙΑ εργαστήριο ζωγραφικής της Ανωτάτης Σχολής Καλών Τεχνών υπό την εποπτεία του Τζίμη Ευθυμίου.

Το residency όσο και ο τίτλος "Κληροδοτημένη Γη", αποτελεί μια σημείωση και έναν προβληματισμό για ζητήματα τοπικά, περιβαλλοντικά, ζητήματα βιωσιμότητας, πολιτισμού αλλά κυρίως κοινοτικά, με την "κληροδοτημένη μας γή", που έχουμε την ευθύνη να καλλιεργήσουμε.

Διαδικασία

Το The inherited earth ξεκίνησε στις 30 Απριλίου με την υποδοχή των συμμετεχόντων και οι επόμενες μέρες κατανεμήθηκαν σε μία σειρά δράσεων έναρξης που έφερε σε επαφή τους συμμετέχοντες με τον τόπο και την παράδοση του μαρμάρου και των άλλων τεχνών. Περιηγήσεις στα γύρω λατομεία, ξεναγήσεις στο Μουσείο Μαρμαροτεχνίας και στη Προπαρασκευαστική Επαγγελματική Σχολή Καλών Τεχνών Πανόρμου Τήνου, στο χωριό του Πύργου, ομιλίες από αξιόλογους επιστήμονες και ειδικούς κλπ. Στη συνέχεια οι συμμετέχοντες δημιούργησαν στο και γύρω από το λατομείο και την περιοχή τα έργα τους.

Συνεργασίες

Μεγάλο ρόλο στην επιτυχία αυτού του εγχειρήματος έπαιξε η στήριξη των ειδικών και ιστορητών του τόπου που αγκάλιασαν αυτή την προσπάθεια όπως ο Αλέκος Φλωράκης, ο Γιώργος Βίδος, ο Κώστας Δανούσης, ο Ηλίας Τζαβελόπουλος, ο Γιάννης Μιχαήλ καθώς και η συμμετοχή και καθοδήγηση από τους ερευνητές με ειδικότητα την ιστορία, την εθνογραφία αλλά και τη γεωλογία, Μαρία Βλαχάκη, Πάρης Ποτηρόπουλος, Κωνσταντίνος Σούκης, Βασιλική Ανεβλαβή, Άλκης Σιδερίδης αξιόλογοι συνεργάτες και μέλη της ομάδας Τζωρτζίνα Αρμακόλα, Jessica Siemens Halera, Μαρία Κυπραίου, Αλέξανδρος Παπαδόπουλος, Ευανθία Πιτσόλου καθώς και η συνδρομή μεγάλων φορέων και οργανισμών όπως η Προπαρασκευαστική Επαγγελματική Σχολή Καλών Τεχνών Πανόρμου Τήνου, το Μουσείο Μαρμαροτεχνίας του Πολιτιστικού Ιδρύματος Ομίλου Πειραιώς, το Πνευματικό Κέντρο Πανόρμου Τήνου "Γιαννούλης Χαλεπάς" όπως και ο Σύλλογος Μαρλά Μαμάδου.

Περαιτέρω πληροφορίες, έργα και καλλιτέχνες θα παρουσιάζονται τόσο στο επίσημο site του προγράμματος φιλοξενίας // <https://tie.nwmw.gr> όσο και στο αποθετήριο του οργανισμού ΝΩΜΩ ΑμΚε <http://repository.nwmw.gr/>

ΠΕΡΑΙΤΕΡΩ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ

Fe26

<https://fe26.nwmw.gr/>

Σχεδιασμένο ως ένα συλλογικό ερευνητικό πρόγραμμα από την ομάδα της ΝΩΜΩ ΑμΚε, το έργο Fe26, υπογραμμίζει τη σχέση ανθρώπου και ύλης, συγκεντρώνοντας μια διεπιστημονική/διαθεματική ομάδα ανθρώπων για να ανταλλάξουν γνώσεις και πρακτικές γύρω από το μέταλλο ως ύλη, υλικό και αντικείμενο και ότι αυτό συνεπάγεται για τον τόπο και την ταυτότητα του. Από αυτή την άποψη, η ομάδα της ΝΩΜΩ οραματίστηκε μαζί με τον επιμελητή Χρήστο Άρτεμη το “the inherited earth” Fe26 residency.

ΝΩΜΩ ΑμΚε

<https://nwmw.gr/>

Η ΝΩΜΩ ΑμΚε μέσα από τη δράση της στοχεύει στην δημιουργία στρατηγικής βιωσιμότητας, στη διάχυση της επιστημονικής γνώσης, καθώς και στη δικτύωση υπηρεσιών, δημόσιων και ιδιωτικών φορέων μέσω της προώθησης διατομεακών δράσεων για την αντιμετώπιση των προκλήσεων που αφορούν γενικά στην αειφόρο ανάπτυξη και την ευημερία.

Υποστηρικτές

Υπουργείο Πολιτισμού και Αθλητισμού
ΜΟΥΣΕΙΟ CHILLIDA - LEKU
Ινστιτούτο Βασικής Κουλτούρας
Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου
Πνευματικό Κέντρο Πανόρμου Τήνου
Σύλλογος Μαργιά Μαμάδου
Tinos Food Paths

Συνεργάτες

Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο
Ανωτάτη Σχολή Καλών Τεχνών
Εξωραϊστικός Σύλλογος Υψούντας

ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ

[Fe26](#)
[Κληρονομημένη Γη](#)

ΝΩΜΩ ΑμΚε
Δημητρακοπούλου 4
117 42 Αθήνα
Ελλάδα
Τ +30 21 09216824
info@nwmw.gr
nwmw.gr

[Facebook](#) / [Instagram](#) /